

Asia: VN/14214/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle apteekkitalouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetusmuutosehdotuksiksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne lääkkeiden hintasääntelyyn ja lääketaksaan liittyvistä muutosehdotuksista.

Ei lausuttavaa.

Huomionne apteekkiveroon liittyvistä muutosehdotuksista.

Ei lausuttavaa.

Huomionne rajattuun itsehoitolääkevalikoimaan liittyvistä ehdotuksista.

Terveystuotetukut ry pitää myönteisenä ja kannattaa rajatun itsehoitolääkevalikoiman käyttöönottoa sekä sen tuomaa mahdollisuutta laajentaa myyntikanavia. Katsomme, että tähän valikoimaan on perusteltua sisällyttää myös sellaiset myyntiluvalliset kasvirohdosvalmisteet, joiden käyttö on turvallista ilman terveydenhuollon ammattilaisen ohjausta.

Huomionne itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajennukseen liittyvistä ehdotuksista.

Terveystuotetukut ry korostaa, että monissa EU-maissa sekä rajattuun itsehoitolääkevalikoimaan kuuluvat tuotteet että myyntiluvalliset kasvirohdosvalmisteet ovat saatavilla apteekkien lisäksi myös muista, laajennetuista myyntikanavista. Suomessa olisi perusteltua siirtyä vastaavaan käytäntöön kuluttajien saavutettavuuden ja yhdenmukaisen sääntelyn varmistamiseksi.

Huomionne itsehoitolääkkeiden vähittäismyyntilupiin liittyvistä ehdotuksista.

Terveystuotetukut ry pitää tärkeänä, että uusi laajennettu jakelukanava olisi luvanvarainen ja että toimijoilta edellytettäisiin soveltuvaa koulutusta sekä osaamista itsehoitotuotteiden myynnissä. Terveyskaupat ovat tähän luonteva vaihtoehto, sillä niiden asiantuntemus mm. kasvipohjaisista valmisteista on jo vahvaa ja vastuullisuusnäkökohdat on otettu pitkään järjestelmällisesti huomioon. Toimintaan liittyvät lupa- ja laaturutiinit ovat vakiintuneita, mikä mahdollistaa siirtymän toteuttamisen joustavasti ja kustannustehokkaasti.

Huomionne lääkeasetukseen sisältyvistä ehdotuksista.

Ei lausuttavaa.

Huomionne lääkemääräyksestä poikkeavaan lääkkeiden toimittamiseen tai lääkemääräysten ilmeisten virheiden korjaamiseen liittyvistä muutosehdotuksista.

Ei lausuttavaa.

Huomionne lääkekorvausten ehdolliseen korvattavuuteen liittyvien palautusmaksujen kohdentamiseen liittyvistä muutosehdotuksista.

Ei lausuttavaa.

Huomionne esityksen ja esittelymuistioiden perusteluista.

Esityksen perusteluissa tunnistetaan tarve parantaa itsehoitolääkkeiden saatavuutta ja lisätä kilpailua, mutta kasvirohdosvalmisteiden roolia itsehoitolääkkeenä ei käsitellä. Tämä sisältää riskin, että niiden asemaa jouduttaisiin tarkastelemaan myöhemmin erikseen. Huomiotta jättäminen tässä vaiheessa hidastaisi alan kotimaista kehitystä ja asettaisi kasviperäiset valmisteet muita epäedullisempaan asemaan.

Huomionne esityksen ja esittelymuistioiden vaikutusten arvioinnista.

Vaikutusarvioissa ei ole huomioitu kasvirohdosvalmisteita, jolloin sivuutetaan se potentiaali, jonka sääntelyn joustavoittaminen voisi tarjota myös työllisyyden ja talouden näkökulmasta. Tämä puute tulisi korjata.

Huomionne muista esityksessä olevista ehdotuksista.

Terveystuotetukut ry katsoo, että kasviaineita koskeva myyntikanavakohtainen sääntely on tarpeen selkeyttää ja yhtenäistää, jotta kansalaisten yhdenvertainen saatavuus voidaan turvata.

Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

-

Koivisto Marja
Terveystuotetukut ry